

Factsheet juridische informatie MedMij

beknopte versie
voor de
zorgaanbieder

medmij

Grip op je eigen
gezondheidsgegevens

Als jouw leverancier deelneemt aan het MedMij Afsprakenstelsel, houdt dat in dat deze leverancier de toetredingsprocedure heeft doorlopen. Stichting MedMij heeft hierin de noodzakelijke juridische en veiligheidscontroles bij jouw leverancier gedaan. Nadat de leverancier is toegetreden, controleert Stichting MedMij of de leverancier de afspraken van het afsprakenstelsel naleeft.

Heb je als zorgaanbieder dan geen juridische vraagstukken meer? Zo simpel is het niet helaas. In deze factsheet zetten we relevante juridische informatie en wetgeving op een rij. We doen dit slechts beknopt zodat je op hoofdlijnen op de hoogte bent. Wil je meer verdieping, of heeft jouw juridische adviseur of afdeling behoefte aan meer informatie, dan verwijzen wij je via deze factsheet onder meer naar het juridische kader dat Stichting MedMij heeft opgesteld. Je kunt ook altijd contact met ons opnemen. We ondersteunen je graag.

Veel wetgeving (en toezicht) is ook zonder aansluiting bij MedMij op zorgaanbieders van toepassing. MedMij faciliteert namelijk alleen een nieuwe manier van gegevensuitwisseling tussen zorgaanbieder en zorggebruiker: **via de persoonlijke gezondheidsomgeving (PGO).**

Relevante juridische informatie voor de zorgaanbieder

AVG

Algemene Verordening Gegevensbescherming

De nieuwe Europese Verordening AVG, die op 25 mei jl. is ingegaan, vervangt de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). De AVG is ten opzichte van de Wbp strenger en kent forse sancties als je de wet niet naleeft. De AVG geldt natuurlijk ook voor de verwerking van persoonsgegevens als je niet volgens het MedMij Afsprakenstelsel werkt.

De essentie van de wet is:

- ◆ Twee essentiële begrippen van de AVG zijn: **'verwerker' en 'verwerkingsverantwoordelijke'**.
Wat betekenen deze begrippen in het licht van MedMij?
 - ◇ Jij bent als zorgaanbieder verwerkingsverantwoordelijke bij het verstrekken van gegevens aan de patiënt en bij het verwerken van gegevens die je hebt ontvangen van de patiënt.
 - ◇ De leverancier die je als zorgaanbieder inschakelt, is de verwerker hierbij.
- ◆ Je sluit als zorgaanbieder een verwerkersovereenkomst af als je een verwerker inschakelt (leverancier) die in opdracht van en namens jou de gegevens verwerkt. MedMij heeft hiervoor een modelovereenkomst gepubliceerd bij het afsprakenstelsel. Hieruit wordt duidelijk waar je specifiek aan moet denken als via MedMij gegevens worden uitgewisseld.
- ◆ Je bent als verwerkingsverantwoordelijke onder meer verplicht om bij te houden welke persoonsgegevens en gezondheidsgegevens van de zorggebruikers je verwerkt en die gegevens goed te beveiligen tegen datalekken. De juridische consequenties van het verwerken van persoonsgegevens in relatie tot MedMij voor jou als zorgaanbieder vind je uitgebreid terug in het juridische kader.

In het afsprakenstelsel is een compleet overzicht opgenomen van wat beide partijen in het kader van de AVG moeten regelen. Meestal moeten beiden dit sowieso al regelen, los van MedMij (vanwege de AVG).

De WGBO

De wet op de geneeskundige behandelovereenkomst

Deze wet ligt aan de basis van alle zorgverlening, los van aangesloten zijn op het MedMij Afsprakenstelsel.

De essentie van de wet:

- ◆ De zorggebruiker heeft het recht op informatie over zijn medische situatie, hij mag zijn medische dossier inzien en heeft recht op privacy en geheimhouding van medische gegevens (beroepsgeheim).
- ◆ Het beroepsgeheim van zorgaanbieders is van toepassing op de gegevens in het medische dossier van de zorggebruiker, maar niet op de PGO van de zorggebruiker. Daarin bepaalt immers de zorggebruiker welke gezondheidsdata hij opneemt. De PGO is juridisch gezien dus geen medisch dossier dat onder de WGBO valt. Om de zorggebruiker bewust te maken van de privacy-gevoeligheid van de gegevens in zijn PGO, ondersteunt MedMij met kennis en informatie.

- ◆ De MedMij-afspraken maken het voor zorggebruikers mogelijk over hun medisch-dossiergegevens te beschikken in een eigen digitale omgeving: de PGO. Hoewel de zorggebruiker aan de knoppen zit, gaan de gegevens naar diens PGO. De zorggebruiker moet aan jou als zorgaanbieder daarom toestemming geven voor die gegevensuitwisseling (gegevens uit het medisch dossier) met een derde partij, in dit geval zijn of haar PGO (leverancier). In het afsprakenstelsel is beschreven hoe; veelal regelt de leverancier dit.
- ◆ De zorgaanbieder is verplicht, voordat hij gegevens naar een PGO overzet (laat overzetten), om te verifiëren of de identiteit van de zorggebruiker de juiste is. In het afsprakenstelsel is beschreven op welke manier dit plaatsvindt. Veelal regelt de leverancier dit, maar de zorgaanbieder blijft eindverantwoordelijk. Het is daarom goed om te controleren of en welke maatregelen de leverancier heeft getroffen.

De wet aanvullende bepalingen verwerking persoonsgegevens in de zorg

Deze wet heeft twee oudere wetten vervangen: de Wet gebruik burgerservicenummer in de zorg en de Wet cliëntenrechten bij elektronische verwerking van gegevens in de zorg.

De essentie van de (nieuwe) wet:

- ◆ Regelt de rechten van zorggebruikers, met name bij het elektronisch uitwisselen van gegevens.
- ◆ Regelt de zorgvuldige omgang met het burgerservicenummer (BSN). De zorgaanbieder mag het BSN als identificatie gebruiken. De PGO valt echter niet onder deze wet en mag het BSN niet verwerken.
- ◆ De wet regelt ook de elektronische inzage van het dossier door de zorggebruiker.

Toezicht en MedMij

Het wettelijke toezicht op de gezondheidszorg in Nederland is in handen van verschillende partijen (denk aan de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd – IGJ, Autoriteit Persoonsgegevens - AP, Autoriteit Consument en Markt - ACM, de Nederlandse Zorgautoriteit - NZa). Dit toezicht verandert niet wezenlijk als je besluit volgens het MedMij Afsprakenstelsel te gaan werken. Wel is het voor dit nieuwe proces van gegevensuitwisseling van belang dat wet- en regelgeving gelden.

Bovendien is er controle nodig op het naleven van de afspraken van het MedMij Afsprakenstelsel. Dit doet Stichting MedMij. Het MedMij Afsprakenstelsel betreft aanvullende afspraken op wet- en regelgeving, waarop door de andere toezichthouders toezicht wordt gehouden. Deze aanvullende afspraken staan in een privaatrechtelijke overeenkomst tussen de deelnemer (de leverancier van de zorgaanbieder en de leverancier van de zorggebruiker) en de Stichting MedMij.

Welke terminologie hanteert Stichting MedMij voor alle betrokken partijen?

- ◆ Stichting MedMij is de beheerder van het MedMij **Afsprakenstelsel** (en heeft een uitvoeringsorganisatie die ervoor zorgt dat het MedMij Afsprakenstelsel beheerd wordt).
- ◆ Leveranciers van zowel de zorgaanbieder als de zorggebruiker: de leverancier van de zorgaanbieder heet binnen MedMij de **Dienstverlener Zorgaanbieder**. De leverancier van de zorggebruiker heet binnen MedMij de **Dienstverlener Persoon**.
- ◆ De zorgaanbieder respectievelijk zorggebruiker noemen we binnen MedMij beiden **Gebruiker**. Uiteraard nemen deze ‘gebruikers’ bij verschillende dienstverleners de diensten af: van de Dienstverlener Zorgaanbieder respectievelijk Dienstverlener Persoon.

Tussen deze partijen bestaan natuurlijk ook **verschillende rechtsrelaties**.

Een daarvan is de verwerkersovereenkomst die je als zorgaanbieder sluit met jouw leverancier.

MedMij en aansprakelijkheid

Wie in Nederland een wettelijke verplichting niet nakomt of niet zorgvuldig handelt, kan te maken krijgen met ‘aansprakelijkheid’. Denk aan het niet nakomen van wetgeving over privacy en informatiebeveiliging. En denk bij onzorgvuldig handelen aan het niet juist inrichten van de processen om aan het MedMij Afsprakenstelsel te voldoen.

Binnen het MedMij Afsprakenstelsel is iedere betrokken partij aansprakelijk voor zijn eigen handelen of het nalaten van zorgvuldig handelen. Je kunt dus niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die niet door jou is veroorzaakt of die je niet is aan te rekenen.

Omdat we over aansprakelijkheid veel vragen krijgen, hebben we veelgestelde vragen hierover voor je op een rij gezet.

Vragen van zorgaanbieders over aansprakelijkheid

- V** Welke gegevens uit een persoonlijke gezondheidsomgeving van een zorggebruiker neem ik op in mijn eigen dossier?
- A** Een zorgaanbieder bepaalt zelf welke informatie relevant is om op te nemen in zijn of haar medisch dossier. Dit werkt hetzelfde als met de informatie van de zorggebruiker wanneer je hem of haar spreekt.
- V** Ben ik verplicht om gegevens uit een persoonlijke gezondheidsomgeving te gebruiken zoals zelfmetingen of medische gegevens van een andere zorgaanbieder?
- A** Nee, je bent niet verplicht deze gegevens te gebruiken. Het initiatief voor delen van gegevens ligt bij de zorggebruiker zelf. De verplichting voor zorgaanbieders om gegevens uit de persoonlijke gezondheidsomgeving te raadplegen bestaat niet. In het kader van 'goed hulpverlenerschap' dient de zorgprofessional uiteraard wel te vragen of er relevante informatie is voor hij een behandeling start. Dit is gelijk aan een normaal gesprek met een zorggebruiker.
- V** Een zorggebruiker stuurt vanuit zijn persoonlijke gezondheidsomgeving gegevens naar zijn zorgaanbieder, bijvoorbeeld een overzicht van zijn metingen. Zijn zorgaanbieder verwerkt deze gegevens niet en onderneemt geen verdere actie naar zijn zorggebruiker. De zorggebruiker wordt daardoor in het ziekenhuis opgenomen. Is de zorgaanbieder aansprakelijk?
- A** Op dit moment is een zorgaanbieder nog niet verplicht om naar deze gegevens te kijken. Pas wanneer hij dit heeft beoordeeld en een afweging heeft kunnen maken, kan de zorgaanbieder aansprakelijk worden gesteld. Maar: dat is afhankelijk van de concrete omstandigheden van de situatie.
- V** Wanneer houdt de verantwoordelijkheid over de gedeelde data van de zorgaanbieder op nadat hij of zij informatie heeft gedeeld met een zorggebruiker?
- A** De zorgaanbieder verstuurt een kopie (of een gedeeltelijke kopie) van het medisch dossier digitaal vanuit zijn elektronische cliëntendossier naar de zorggebruiker. Zodra de zorggebruiker de data in zijn of haar persoonlijke gezondheidsomgeving heeft ontvangen, is het onderdeel van zijn of haar persoonlijk dossier. De zorgaanbieder is niet verantwoordelijk voor de data zodra het in de persoonlijke gezondheidsomgeving terecht is gekomen.
- V** Een zorggebruiker heeft zijn medische gegevens van zijn zorgaanbieder in zijn persoonlijke gezondheidsomgeving ontvangen. Deze zorggebruiker stuurt zijn gegevens door aan derden. Wie is dan verantwoordelijk voor deze gegevens?
- A** Deze zorggebruiker is zelf verantwoordelijk voor de medische gegevens die in zijn persoonlijke gezondheidsomgeving zitten en kan zelf besluiten met wie hij deze informatie deelt.

